

DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Diagnoza to proces poznania : WŁASNYCH MOŻLIWOŚCI I KOMPETENCJI; ŚRODOWISKA; MOTYWÓW, POTRZEB I ZASOBÓW LUDZI.

Korzyści z dobrej diagnozy

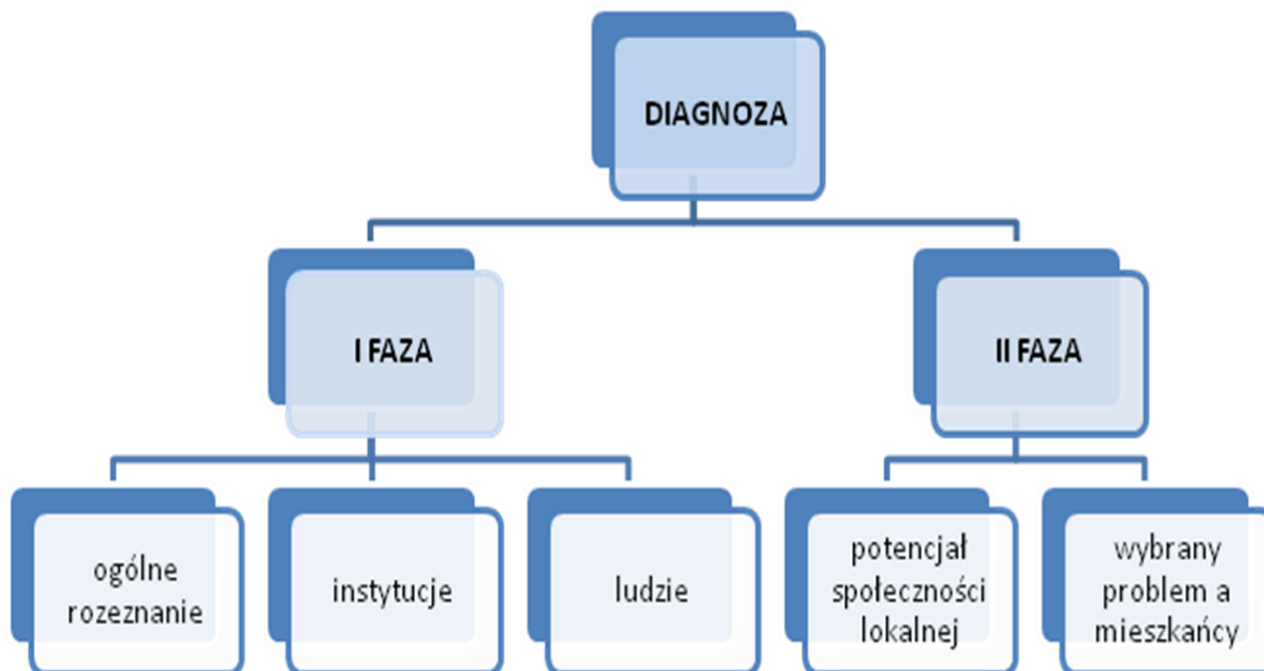
1. „Orzeźwiający starcie” - konfrontacja własnych nawyków i intuicji z danymi empirycznymi.
2. Odtworzenie SIECI RELACJI, WPŁYWÓW, ZALEŻNOŚCI
3. Śledzenie ZMIAN, PROCESÓW, TRENDÓW
4. Lepsze określenie POTRZEB, KOMPETENCJI, MOTYWÓW I MOŻLIWOŚCI ODBIORCÓW.
5. Lepsze wykorzystanie mniej znanych ZASOBÓW ŚRODOWISKA I ENERGII LUDZI.
6. Zrozumienie, dlaczego „coś nie działa” pozwala unikać błędów już raz popełnionych
7. Wciągnięcie ludzi i zdobycie sojuszników dla własnych pomysłów, PROMOCJA, LEPSZE PRZYGOTOWANIE WNIOSKÓW.

- **Dobrze prowadzona diagnoza jest też autodiagnozą – jeśli młodzież (lub społeczność lokalna) jest w nią wciągana, jeśli samodzielnie wykonuje część diagnozy, nabiera nawyku autorefleksji, zastanawiania się nad sobą, ewaluacji swoich działań.**
- **Diagnoza lokalna pozwala postawić nowe, świeże pytania: postawienie nowych, dobrych pytań, jest dla lidera społecznego znacznie ważniejsze, niż gotowe odpowiedzi.**
- **Diagnoza uczy innego myślenia. Najlepsze pytania nie zaczynają się od „dlaczego?”, ale - „ jak, w jaki sposób?”, „z jakimi skutkami?”, „jakie są możliwości?”**
- **Diagnoza dobrze zaplanowana jest autonomicznym działaniem organizacji – nie musi koniecznie prowadzić do napisania wniosku, lub stworzenia programu działania; za to pozwala lepiej opracować długofalową strategię działania organizacji, sięgającą dalej niż rok budżetowy w gminie lub okres programowania w UE.**

Planowanie diagnozy krok po kroku:

1. Dobrze określony cel i zakres diagnozy (np. bariery w rozwoju inicjatyw młodzieżowych)
↓
2. Mapa ważnych zagadnień (infrastruktura, ludzie, finanse) i grupy docelowe
↓
3. Źródła informacji + ograniczone zaufanie do źródeł
↓
4. Proste narzędzia zbierania informacji + analiza wyników
↓
5. Harmonogram diagnozy, wykonawcy, koszty

Narzędzia badawcze:

1. Analiza danych zastanych - wiarygodność, aktualność i rzetelność danych
2. Krytyczne podejście do danych oraz rutynowych interpretacji
3. Interpretacja danych: np. tworzenie map zasobów, miejsc

Wady ankiety:

1. Ankieta jest przydatna, jeśli interesują nas fakty liczbowe – np. ile godzin dziennie ktoś spędza czasu przed komputerem, bądź jeśli chcemy zbadać bardzo dużą liczbę ludzi.
2. Jednak w przypadku diagnozy lokalnej, ankieta ma liczne wady: jest ją trudno skonstruować; nie pozwala zrozumieć, dlaczego ludzie myślą i działają w określony sposób; powiela schematy myślenia i osądzania.
3. Z ankiety często nie dowiemy się ani o konfliktach, ani o prawdziwych problemach, ani o nowych pomysłach i rozwiązaniach. Często też dostaniemy artefakty i odpowiedzi stereotypowe

Diagnoza lokalna bez ankiet – co zamiast nich?

- * Wywiady indywidualne i grupowe
- * Obserwacja uczestnicząca
- * Badania partycypacyjne - wizyty rady młodzieżowej, szybkie ankiety podczas festynów i targów, strona internetowa i blog, konkursy fotograficzne – fotografia obywatelska, warsztaty tematyczne, fora lokalne
- * Mapowanie społeczne

Jak uniknąć błędów w diagnozowaniu?

1. Unikać nadmiaru informacji i skupić się na najważniejszym celu diagnozy
2. Używać informacji nie dla nich samych, ale dla poparcia hipotez i własnego myślenia
3. Korzystać z wiedzy innych
4. Konsultować zdobytą wiedzę ze społecznością, ekspertami, innymi praktykami
5. Nie omijać konfliktów, spraw trudnych, kontrowersyjnych
6. Być ciągle ciekawym środowiska i ludzi, bo zmiana dzieje się cały czas!

Bibliografia:

Połączenie badań i animacji lokalnej, ciekawe pomysły na badania partycypacyjne:

<http://www.zoomnadomykultury.pl/data/files/zrob-to-sam.pdf>

Podręcznik diagnozy napisany dla programu „Równać szanse”:

http://www.rownacszanse.pl/books/3412_Poradnik_do_diagnozy_RS_2010_OKG.pdf